

||| månadens epiztel

Epizteln tar denna gång upp utbrott av koiherpesvirus i Sverige och mul- och klövsjuka i Storbritannien.

Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställt av Kristina Karlsson, SVA och Jessica Dahlberg, Jordbruksverket.

SVERIGES FÖRSTA UTBROTT AV KOIHERPESVIRUS (KHV)

Den 31 juli fick Sverige det första konstaterade fallet av infektion med koiherpesvirus (KHV). Viruset påvisades med Realtids-PCR på SVA. En sjuk koikarp skickades in för undersökning till SVA av en privatperson. Privatpersonen hade nyligen inhandlat fiskar från en grossist varefter alla hans andra fiskar avled eller blev svårt sjuka. Grossisten kontaktades och efter en undersökning påvisades KHV i hans anläggning. Restriktioner och beslut om avlivning och sanering har tagits av Jordbruksverket i båda fallen.

KHV är ett DNA-virus som drabbar karpar, dvs vanlig karp (*Cyprinus carpio*) plus alla varianter av denna som t ex koikarp, spegelkarp och läderkarp. Viruset upptäcktes först i Israel 1998 och har sedan dess dokumenterats från alla kontinenter förutom Australien. Sjukdomen är allmänt förekommande i Europa. KHV har skapat stora problem och associeras ofta med hög dödlighet.

Symtom hos infekterade fiskar kan vara insjunkna ögon, gälar med mörkare och ljusare fläckar och sekundära bakteriella infektioner på hud och gälar. De inre symtomen är ospecifika. Fiskar med KHV simmar gärna vid ytan och har en ökad andningsfrekvens. Viruset smittar horisontalt (mellan fiskar genom vattnet) och det har en överlevnadstid i fria vattenmassan på minst 20 timmar och i sediment antagligen mycket längre.

Det är dokumenterat att viruset finns kvar i koikarpar som överlevt utbrott och de blir då

Foto: Bengt Ekberg, SVA.

subkliniska smittbärare som kan föra vidare virus och orsaka dödlighet hos karpar som tidigare inte varit utsatta. Det finns studier där viruset isolerats från andra fiskar än karp, subkliniska smittbärare, varför möjligheten finns att även andra arter kan sprida smittan.

I Sverige har vi ett antal sjöar med vilda bestånd av karp som kan hotas om smittan skulle läcka ut till naturliga vattendrag och sjöar. Med tanke på den höga dödlighet som KHV kan innebära, vill vi försöka hålla Sverige fritt från sjukdomen. En annan orsak till att bekämpa smittan är dagens ökning av koikarpar som prydnads- och sällskapsfisk i privata dammar.

Den 31 juli fick SVA det första positiva resultatet för koiherpesvirus (KHV) i Sverige. Sjukdomen är allmänt förekommande i Europa och associeras ofta med hög dödlighet. Koikarparna på bilden är friska.

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

MUL- OCH KLÖVSJUKA I STORBRITANNIEN

I början av augusti konstaterades två gårdar i Storbritannien vara smittade med mul- och klövsjuka. Samtliga djur i de drabbade besättningarna avlivades och sanering påbörjades. Djur på ytterligare en gård avlivades efter att det fanns misstanke om mul- och klövsjuka, men provsvar visade senare att de inte bar på smittan. Inga ytterligare fall har kunnat konstateras fram till skrivande stund.

De två drabbade gårdarna ligger inom några kilometers avstånd från varandra, inom de skydds- och övervakningszoner som har upprättats på grund av utbrottet. Gårdarna ligger i närheten av Pirbright, som inrymmer både ett referens- och forskningslaboratorium och ett företag som tillverkar vacciner. Båda hanterar regelbundet levande mul- och klövsjukavirus och arbetade vid den aktuella tidpunkten med samma typ av virus som hittats hos djuren. Storbritannien har stoppat all internationell handel med klövbärande djur och har infört ett

stopp för transporter av idisslare inom landet.

Då smittan nu påvisats inom EU är det viktigt att veterinärkåren är extra uppmärksam på symtom som skulle kunna tyda på mul- och klövsjuka och även informerar djurägare om detta. Rekommendationer för smittskyddsregler för personer som varit utomlands och ska besöka svenska djurbesättningar finns på www.sjv.se

REGERINGSUPPDRAG

SJUKDOMSRAPPORTERING 2006

SVA har genom 2007 års regleringsbrev fått i uppdrag att ge ut en rapport över sjukdomssituationen i Sverige rörande vilda och tama djur samt vild och odlad fisk. Rapporten finns på www.sva.se och gäller förhållandena under 2006. Rapporten omfattar epizootisjukdomar, övriga anmälningspliktiga sjukdomar, sjukdomar och infektioner som ingår i kontroll- och bekämpningsprogram samt övriga sjukdomar som kan vara av intresse. ■

TVÅ MILJÖVÄNLIGA FRAMKALLNINGSSALTERNATIV

Konventionell framkallning

QPS programmet;

Den miljövänliga kemien utan gifter, cancer- eller allergiframkallande ämnen.

Under hösten: Prova gratis QPS kemi eller vid köp av framkallningsmaskin få 1 års förbrukning av QPS kemi gratis.

Direkt Digital Radiografi

Andra generationen av detektorer;

Anpassat just för dina behov.

En komplett lösning med fleranvändarfunktion.

Beställ tid för en funktionsdemonstration av systemet på en Liten eller Stor klinik.

KUNSKAP * KVALITÉT * SERVICE * ERFARENHET

SVK RÖNTGENTEKNIK
JEPPSSON AKTIEBOLAG

tfn 08 - 96 85 00 * fax 08 - 96 70 00

röntgenapparater - framkallningsmaskiner - digitalsystem - undersökningsbord - film - kemi - kassetter - service - utbildning - tillbehör